

คู่มือการใช้ภาษาไทย (TH 104 H)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นุปผา ทวีสุข

บทนำ

จากประสบการณ์ที่ผู้เขียนสอนวิชาในสาขาการใช้ภาษาไทยในมหาวิทยาลัยมาถึง 7 ปี ได้เห็นข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะในด้านการเขียน ผู้เขียนได้พยายามนำไปเป็นตัวอย่างสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไปจะได้เห็นข้อบกพร่องผิดพลาดอยู่เสมอ บางครั้งข้อผิดพลาดของนักศึกษาก็เกิดจากความไม่เข้าใจ ขาดหลักเกณฑ์ แต่บางครั้งก็เกิดจากความละเลยไม่เอาใจใส่ เผอเรอ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่นักศึกษาสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทั้งสิ้น จะขอยกตัวอย่างข้อผิดพลาดในด้านการสะกดคำของนักศึกษามาชี้ให้เห็นบ้าง ทั้งนี้มิได้มุ่งประจานความผิดพลาด แต่ต้องการให้นักศึกษาแก้ไขและจดจำสิ่งที่ถูกต้องแทน

ข้อบกพร่องในเรื่องการสะกดคำ

ข้อบกพร่องในการสะกดคำอาจพอแบ่งเป็นประเด็น ๆ ได้ดังนี้

1. บกพร่องเพราะแนวเทียบผิด หรือสับสนเนื่องจากมีคำคล้าย เช่น วัตถุประสงค์
ที่ถูกเขียน วัตถุประสงค์

อาจสับสนกับ วัตถุประสงค์

ประเพณี ที่ถูกเขียน ประเพณี

อาจเทียบกับคำว่า โสเภณี

โจทย์เงิน ที่ถูกเขียน โจษเงิน

อาจสับสนกับคำว่า โจทย์เลข

โอกาส ที่ถูกเขียน โอกาส

อาจสับสน หรือมีแนวเทียบกับคำว่า อากาศ

สิ่งหน้าดูหน้าเทียว ที่ถูกเขียน สิ่งนำดูนำเทียว ความจริงคำนี้เป็นคำที่ไม่ควรเขียนผิด เพราะหน้าหมายถึงส่วนบน ส่วนที่ตรงข้ามกับด้านหลัง หรือส่วนของร่างกายใช้เรียกอวัยวะตั้งแต่หน้าผากจดคาง ฯลฯ ดังนั้นในคำนี้จึงต้องใช้ นำ หมายความว่า สิ่งที่ชวนให้ดูสิ่งที่ชวนให้เทียวหรือ สิ่งควรดูควรเทียว

ประเพณีสังการณ์ ที่ถูกเขียน ประเพณีสังกรานต์

อาจสับสน หรือมีแนวเทียบกับคำว่า เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ ฯลฯ

พระสงค์ ที่ถูกเขียน พระสงฆ์

อาจสับสน หรือมีแนวเทียบกับคำว่า ประสงค์

โคลงเรื่อง ที่ถูกเขียน โครงเรื่อง

คำว่าโคลง กับ โครง มีความหมายแตกต่างกัน ถ้านักศึกษาทราบความหมาย นักศึกษาก็จะไม่ใช้สับสนกัน โคลงมีความหมายหลายอย่าง เช่น เป็นคำกริยาแปลว่า โยก คลอน กลอก เอียงไปมา ไม่นั่นนี่ เป็นคำนามหมายถึง คำประพันธ์ประเภทหนึ่ง ฯลฯ ถ้าทราบความหมายของโคลงว่าจะไม่สอดคล้องกับคำว่าเรื่องได้ ควรใช้โครง ซึ่งมีความหมายว่าร่าง รูปที่สร้างขึ้นเป็นตัวอย่าง ฯลฯ

2. ไม่เข้าใจรากศัพท์ คำศัพท์เดิม หรือความหมายของศัพท์ เช่น

สัตย์จา คำว่า สัตย์ หรือสัตยา เป็นคำสันสกฤต ส่วนคำบาลีใช้ สัจจ หรือ สัจจา ไม่ใช่ สัตย์จา จาจะมาต่อท้ายคำว่าสัตย์ไม่ได้

วณอุทยาน ที่ถูกต้องคือ วนอุทยาน

ถ้านักศึกษาทราบความหมายว่า วน แปลว่า ป่า ดง ที่เราอาจนำมายึดเสียงเป็น วนา ส่วนคำว่า วณ มาจากศัพท์เดิม วน เรานำมาใช้ วน หมายถึง แผล ฝี ซึ่งเราไม่คุ้นเคยกับคำนี้นัก แต่คำว่า วน เป็นคำที่นักศึกษาคควรรู้ความหมายและไม่ควรจะเขียนผิด

คณะบดี ที่ถูกต้องคือ คณบดี เป็นคำสมาสจากศัพท์เดิม 2 คำ คือ คณะ + บดี เมื่อนำมารวมกันไม่ต้องใส่สระอะ เช่นเดียวกับคำว่า อิศระ + ภาพ เมื่อเป็นคำใหม่ อิศรภาพ ไม่ต้องมีสระ อะ ท้ายพยางค์ของคำแรก

คำสมาสที่นักศึกษามักใช้ผิด เช่น คำว่า ภารกิจ ธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ที่ถูกเขียนเป็น ภารกิจ ธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ขอให้นักศึกษาทำความเข้าใจเรื่องนี้ในเรื่องคำสมาส การประวิสรรชนีย์ การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาตประกอบความเข้าใจ

3. ไม่ระมัดระวัง เพอเรือ

คำที่นักศึกษารู้เข้าใจ แต่เพอเรือ ไม่ระมัดระวัง ทำให้เขียนผิด เช่น

โลกระบาด	ที่ถูกต้อง	โรกระบาด
ปราธนา	ที่ถูกต้อง	ปรารธนา
เพราะปลุกพืช	ที่ถูกต้อง	เพาะปลุกพืช

ท่านจะไม่ผิดหวังกับมา ที่ถูกต้อง ท่านจะไม่ผิดหวังกลับมา
วาดภาพไว้อย่างงดงาม ที่ถูกต้อง วาดภาพไว้อย่างงดงาม
แหล่งเพาะพันธุ์ปลา ที่ถูกต้อง แหล่งเพาะพันธุ์ปลา
เมตตาอารีย์ ที่ถูกต้อง เมตตาอารี

บกพล่อง	ที่ถูกคือ	บกพร่อง
พระนารายณ์มหาราช	ที่ถูกคือ	พระนารายณ์มหาราช
เมืองสวรรค์	ที่ถูกคือ	เมืองสวรรค์
อบรมณ์จิตใจ	ที่ถูกคือ	อบรมณ์จิตใจ
เคารบ	ที่ถูกคือ	เคารพ
ฉนั้น	ที่ถูกคือ	ฉะนั้น
	เป็นต้น	

คำเหล่านี้เป็นคำง่าย ๆ และเป็นคำที่นักศึกษาควรจะผ่านตามาแล้วทั้งสิ้น หาก
นักศึกษาระมัดระวังก็เชื่อว่าจะเขียนได้ถูกต้อง